

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 7 Φεβρουαρίου 2025

Προς: τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Κωνσταντίνο Χατζηδάκη

Θέμα: «Ενδιάμεση Έκθεση 2024 του Ινστιτούτου Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε. με θέμα “Η Ελληνική οικονομία και η απασχόληση”»

Κύριε Υπουργέ,

Στην Ενδιάμεση Έκθεση 2024 του Ινστιτούτου Εργασίας Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.) με θέμα: «**Η ελληνική οικονομία και η απασχόληση**» ([εδώ](#)), τονίζεται, μεταξύ άλλων, ότι η κατανάλωση εξακολουθεί να αποτελεί τον πρωταρχικό προσδιοριστικό παράγοντα της οικονομικής δραστηριότητας, **όμως, το εισόδημα των μισθωτών έχει μικρή συμβολή στη μεταβολή του ακαθάριστου εισοδήματος των νοικοκυριών και στην αύξηση της κατανάλωσης.** Σύμφωνα με την εν λόγω έκθεση οι πραγματικοί μισθοί κατά το 2023 συνέβαλαν μόλις κατά 1%, τα εισοδήματα των αυτοαπασχολούμενων κατά 1,76% και τα κέρδη από διακράτηση πλούτου κατά 1,5%. Σε ό,τι αφορά στις πραγματικές επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ, το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ σημειώνει ότι, **εξακολουθούν να είναι από τις χαμηλότερες στην ΕΕ**, ενώ το γ' τρίμηνο του 2024 έμειναν **στάσιμες**. Αναφορικά με το είδος των επενδύσεων, η μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση εντοπίζεται στις επενδύσεις σε κατοικίες. Σε συνδυασμό με τις λοιπές κατασκευές, το α' εξάμηνο του 2024, οι επενδύσεις αυτές αντιστοιχούσαν στο 5,2% του ΑΕΠ. Υψηλότερες ήταν οι επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό και οπλικά συστήματα (6,2% του ΑΕΠ), ενώ χαμηλές ήταν οι επενδύσεις σε προϊόντα διανοητικής ιδιοκτησίας (2,4% του ΑΕΠ), οι οποίες αποτελούν κρίσιμο μέγεθος για την ποιοτική αναβάθμιση του εγχώριου παραγωγικού ιστού.

Παρά τη μεγάλη βελτίωση στο ισοζύγιο ενέργειας **η μεγάλη αύξηση των εισαγωγών διατήρησε το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών σε πολύ**

υψηλό επίπεδο. Τη μεγαλύτερη **αρνητική επίδραση** σε αυτή την εξέλιξη είχε το ισοζύγιο ενδιάμεσων προϊόντων, το οποίο το α' εξάμηνο του 2024 διευρύνθηκε κατά 932 εκατ. ευρώ έναντι του α' εξαμήνου του 2023 και επιπλέον κατά 425 εκατ. ευρώ το γ' τρίμηνο σε ετήσια βάση. Όπως επισημαίνεται στην έκθεση, το αυξανόμενο εμπορικό έλλειμμα είναι αποτέλεσμα **της μεγάλης εξάρτησης της εγχώριας παραγωγής από εισαγόμενα ενδιάμεσα προϊόντα, η οποία με τη σειρά της αναδεικνύει, αφενός, τη σοβαρή διαρθρωτική ανεπάρκεια του παραγωγικού συστήματος και, αφετέρου, την επιτακτική ανάγκη σχεδιασμού μιας σύγχρονης βιομηχανικής πολιτικής.**

Επιπλέον, τονίζεται ότι: *«το γεγονός ότι δεν σημειώνεται κάποιος ουσιαστικός μακροοικονομικός και παραγωγικός μετασχηματισμός αποτελεί ένδειξη αδυναμίας διαμόρφωσης συνθηκών διατηρήσιμης δυναμικής ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας της οικονομίας».*

Περαιτέρω, το Ινστιτούτο Εργασίας υπογραμμίζει ότι, σημαντική αποκλιμάκωση καταγράφηκε στο ύψος του δημόσιου χρέους, ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2024, **υποβοηθούμενο από την άνοδο του πληθωρισμού και την αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας.** Συγκεκριμένα, το β' τρίμηνο του 2024 κατήλθε στο 163,6% έναντι 172,5% το β' τρίμηνο του 2023. **Ωστόσο, σε απόλυτα νούμερα, και παρά τη μετάβαση της οικονομίας σε καθεστώς πρωτογενών δημοσιονομικών πλεονασμάτων, το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης εξακολουθούσε το β' τρίμηνο του 2024 να κυμαίνεται σε πολύ υψηλά επίπεδα, στα οποία βρέθηκε μετά το ξέσπασμα της πανδημικής κρίσης το 2020.**

Παρότι βελτιωμένη, **εύθραυστη παραμένει και η χρηματοπιστωτική κατάσταση του ελληνικού δημόσιου τομέα,** παρά τη θετική δημοσιονομική επίδραση του πληθωρισμού και τους θετικούς ρυθμούς αύξησης του ΑΕΠ. *«Ο δείκτης φερεγγυότητας του ελληνικού Δημοσίου εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί το 2024 εντός του χρηματοπιστωτικού καθεστώτος Ponzi»* αναφέρεται στην έκθεση.

Το εξωτερικό έλλειμμα εξακολουθεί να παραμένει σε υψηλότερο επίπεδο από αυτό του 2019. Ο ιδιωτικός τομέας θα πρέπει να χρηματοδοτήσει τόσο το εξωτερικό έλλειμμα όσο και τη δημοσιονομική προσαρμογή του δημόσιου τομέα, το έλλειμμα του οποίου έχει σχεδόν εξαλειφθεί. Το 4^ο τρίμηνο του 2024 το ισοζύγιο των επιχειρήσεων ήταν σχεδόν ισοσκελισμένο, πράγμα που συνεπάγεται ότι **το έλλειμμα των νοικοκυριών είναι αυτό που προσδιορίζει τη μακροοικονομική κατάσταση της οικονομίας.**

Τον Δεκέμβριο του 2024 ο ρυθμός μεταβολής του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), σε ετήσια βάση, διαμορφώθηκε στο 2,9% έναντι 3,7% τον Δεκέμβριο του 2023. **Ωστόσο**, παρά τη σχετική αποκλιμάκωσή του και τις παρεμβάσεις που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια για την αντιμετώπισή του, **ο πληθωρισμός συνεχίζει να επηρεάζει αρνητικά την αγοραστική δύναμη των πολιτών, τροφοδοτώντας την κρίση αξιοπρεπούς διαβίωσης, η οποία πλήττει μεγάλα τμήματα του πληθυσμού.**

Όπως αναφέρεται σε άλλο σημείο της έκθεσης, συνεχίστηκε και το 2024 η βελτίωση, που παρουσιάζουν τα τελευταία χρόνια τα βασικά ποσοτικά μεγέθη της αγοράς εργασίας. **Ωστόσο**, αν και η εξέλιξη αυτή συμβάλλει στη **μερική** αντιστάθμιση των **σημαντικών απωλειών**, που έχουν υποστεί οι εργαζόμενοι στη χώρα μας όσον αφορά το βιοτικό τους επίπεδο εξαιτίας της οικονομικής και της πληθωριστικής κρίσης, **η κατάσταση στην αγορά εργασίας παραμένει εύθραυστη. Οι συμβατικοί δείκτες της απέχουν ακόμη σημαντικά από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.**

Για το **κόστος στέγασης** (που αποτελεί και το μεγαλύτερο κόστος ενός νοικοκυριού) στην έκθεση αναφέρεται ότι, στη χώρα μας έχει **δυσανάλογη επίδραση** στην ευημερία των πολιτών διαφορετικής εισοδηματικής κατάστασης. Ενδεικτικά, το 2023 για τα άτομα, που ανήκαν στο φτωχότερο εισοδηματικό πεμπτημόριο, το ποσοστό υπερβολικής επιβάρυνσης του κόστους στέγασης ανερχόταν στο 85,3% (έναντι 29,9% στην ΕΕ), ενώ για τα πλουσιότερα άτομα (5ο εισοδηματικό

πεμπτημόριο) στο 1,2% (συγκριτικά με 0,7% στην ΕΕ). Ειδικότερα, σημαντικές είναι οι διαφοροποιήσεις που παρουσιάζει **το ποσοστό υπερβολικής επιβάρυνσης του κόστους στέγασης** ανάλογα με το καθεστώς ιδιοκτησίας της κατοικίας. Το 2023 το ποσοστό αυτό για τους ενοικιαστές ανερχόταν στο **40,5% (τέταρτο υψηλότερο ποσοστό στην ΕΕ)**, ενώ για τα άτομα σε ιδιόκτητη κατοικία, χωρίς δάνειο ή υποθήκη σε εκκρεμότητα, ήταν **23,7 % (το υψηλότερο μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ)**.

Αναφορικά με τις Περιφέρειες της χώρας το υψηλότερο ποσοστό υπερβολικής επιβάρυνσης από το κόστος στέγασης, που εμφάνισαν το 2023, είναι οι περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (34,8%), Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (32,7%) και Πελοποννήσου (31,8%). Τονίζεται, τέλος, ότι οκτώ από τις δεκατρείς περιφέρειες της χώρας κατέγραψαν το 2023 **υψηλότερα ποσοστά υπερβολικής επιβάρυνσης του στεγαστικού κόστους** έναντι του 2021, στοιχείο ενδεικτικό της όξυνσης του προβλήματος στέγασης σε αυτές το εν λόγω διάστημα. Τούτο, σε συνδυασμό με τις **ιδιαίτερα χαμηλές αποδοχές των μισθωτών, επιβαρύνει έτι περαιτέρω την αξιοπρεπή διαβίωσή τους**. Πιο συγκεκριμένα, το 2023 στη χώρα μας το ύψος του μέσου ετήσιου προσαρμοσμένου μισθού πλήρους απασχόλησης ήταν 17.013 ευρώ, **επίδοση που αποτελεί την τρίτη χαμηλότερη μεταξύ των 26 υπό εξέταση κρατών μελών της ΕΕ**.

Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι η χώρα μας αποτελεί **το μοναδικό από τα υπό εξέταση κράτη-μέλη της ΕΕ όπου καταγράφεται μείωση του συγκεκριμένου μεγέθους συγκριτικά με το 2009**. Η εξέλιξη αυτή οδήγησε στην **υποβάθμιση της θέσης της Ελλάδας από τη 13η το 2009 στην 24η θέση της σχετικής κατάταξης το 2023**. Τέλος, σε όρους PPS το αντίστοιχο μέγεθος ανήλθε στην Ελλάδα σε 21.004, δηλ. **το χαμηλότερο επίπεδο μεταξύ των υπό εξέταση κρατών-μελών της ΕΕ**.

Με δεδομένα τα παραπάνω ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Τι σκοπεύετε να κάνετε για την άνιση κατανομή της ευημερίας στην Ελλάδα και τον διαρκώς αυξανόμενο πληθωρισμό, που πλήττει τα νοικοκυριά και φτωχοποιεί τους πολίτες;
2. Τι σκοπεύετε να κάνετε για την ποσοτική και ποιοτική αναβάθμιση του εγχώριου παραγωγικού ιστού;
3. Υπάρχει σχεδιασμός για μια σύγχρονη βιομηχανική παραγωγική πολιτική, ώστε να βελτιωθεί το έλλειμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, εις τρόπον ώστε η ελληνική οικονομία να αποκτήσει δυναμική ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας;
4. Γιατί η χώρα μας δεν μπορεί να προσελκύσει εταιρίες μεταποιητικών κλάδων υψηλής τεχνολογίας και εταιρίες υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας & έντασης γνώσης, παρόλο που διαθέτει ιδιαίτερα εξειδικευμένους και καταρτισμένους επιστήμονες;
5. Τι μέτρα προτίθεστε να πάρετε, ώστε να βελτιωθεί η αγοραστική δύναμη των πολιτών και να σταματήσει ο πληθωρισμός να τροφοδοτεί την κρίση αξιοπρεπούς διαβίωσης, που πλήττει μεγάλα τμήματα του πληθυσμού μας;
6. Πώς θα αντιμετωπίσετε το μισθολογικό καθεστώς των μισθωτών στην χώρα μας, που παρά τις αυξήσεις στους κατώτατους μισθούς, αυτοί παραμένουν ιδιαίτερα χαμηλοί;
7. Σχεδιάζετε να αντιμετωπίσετε τη μεγάλη στεγαστική κρίση στη χώρα μας, και ιδιαίτερα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, που εμφανίζει το υψηλότερο ποσοστό υπερβολικής επιβάρυνσης του νοικοκυριού από το κόστος στέγασης, και με ποιους τρόπους;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Δρ. Μιχαήλ Χουρδάκης
Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης

Αλέξανδρος Αυλωνίτης
Βουλευτής Κερκύρας

Γιώτα Πούλου
Βουλευτής Βοιωτίας

Θεοδώρα Τζάκρη
Βουλευτής Πέλλας

Ραλλία Χρηστίδου
Βουλευτής Β3 Τομέα Αττικής